

- відкриття консульства, а згодом посольства, яке буде представляти країни;
- дбати про їх мешканців, які перебувають в іншій країні;
- всі сторони повинні дотримуватись умов співпраці та не порушувати укладені договори.

Отже, еменсько-українська співпраця може сприяти спільній роботі у вирішенні спільних проблем. Наприклад в Ємені можуть створитися органи, які є в Україні по боротьбі з суспільними проблемами, такі як НАЗК та НАБУ, які борються в Україні з корупцією. Також можливий обмін науковцями та різними спеціалістами для розширення наукової та освітньої сфери в обох державах, що сприятиме можливості викорінення таких суспільних проблем, як бідність, корупція та низький рівень грамотності.

Література

1. Національне агентство України з питань державної служби, двостороння співпраця з країнами партнерами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nads.gov.ua/page/dvostoronnya-spivprasya-z-krayinamy-partneramy>

قراچتلا قطنم يف نميلا ةيوضع لوبقل ايناركوا لىل ع طوغض, سرب ايناركوا
 ةيملاعل [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrpress.net/taxonomy/term/63>

Бучин Микола

д. політ. н., доц. кафедри ПМВ

Національний університет «Львівська політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ ВСТУПУ УКРАЇНИ В НАТО

Вже близько 4 років Україна знаходиться у стані неоголошеної війни з Росією. Платою за бажання нашої держави будувати демократичну європейську державу стала російська агресія, в результаті якої було анексовано Крим та розпочато бойові дії на сході України. Ситуація вкрай актуалізує проблему безпеки, адже в стані війни з однією з наймогутніших держав світу виникає не лише проблема відновлення територіальної цілісності держави, але й питання безпеки всіх аспектів життєдіяльності українського суспільства загалом, та окремих громадян, зокрема. В таких умовах стає зрозуміло, що єдиним реальним гарантом безпеки України на сучасному етапі, окрім, звісно, розбудови власної армії, може стати членство в НАТО. Водночас відносини України з Північноатлантичним альянсом є непростими, зважаючи на російську агресію, а перспективи членства – доволі туманними.

Історія відносин України з НАТО сягає ще 1991 р., коли наша держава стала членом Ради Північноатлантичного співробітництва. Наступним кроком стало приєднання нашої держави у 1994 р. до програми НАТО «Партнерство заради миру». Наприкінці 20 ст. інтенсифікується співпраця України та НАТО, зокрема, у 1997 р. підписана Хартія між Україною і НАТО про особливе

партнерство, а у 1999 р. відкрито офіс НАТО в Києві. У 2002 р. затверджено план дій Україна-НАТО [2].

Як ми бачимо, Україна ще у 2002 р. отримувала статус аспіранта НАТО. Наступним кроком на шляху співпраці нашої держави із північноатлантичним альянсом стало започаткування процедури Інтенсифікованого діалогу в 2005 р. Він передбачав активні консультації між сторонами щодо проведення реформ, кінцевою метою яких є вступ країни-аспіранта в НАТО. Більше того, під час Бухарестського саміту НАТО Україна (разом із Грузією) спробувала реалізувати наступний крок на шляху до вступу в Альянс – отримати План дій щодо членства (ПДЧ). Незважаючи на активну підтримку тодішнього президента США Дж. Буша молодшого, позитивне для України та Грузії рішення щодо ПДЧ було заблоковано Францією та Німеччиною, не без сприяння, звісно, Росії. «Водночас, у Бухаресті Київ та Тбілісі отримали запевнення, що вони неодмінно приєднаються до НАТО – але колись потім» [1].

Далі, у 2010 р., після перемоги на президентських виборах в Україні В. Януковича, зусилля країни щодо вступу в НАТО були взагалі припинені, оскільки із законодавства нашої держави було вилучено всі офіційні згадки щодо наміру вступати в НАТО, а парламент України схвалив закон щодо основних засад внутрішньої та зовнішньої політики, в якому було закріплено позаблоковий статус нашої держави. Закономірно аналогічні дії були вчинені з боку НАТО, де з усіх офіційних ресурсів було видалено згадування про намір України інтегруватися в Північноатлантичний альянс [1].

Про наступний етап у відносинах між Україною і НАТО можемо говорити після Революції гідності, коли у 2014 р. нова українська влада відмовилася від позаблокового статусу України. А в 2017 р. на законодавчому рівні було закріплено вступ до НАТО як стратегічну мету нашої держави. Водночас слід звернути увагу на доволі дивну та обережну реакцію на згадану зміну зовнішнього курсу України з боку НАТО. Не зважаючи на неодноразові повідомлення з боку української влади щодо намірів вступу в Альянс, на офіційному сайті НАТО донедавна незмінною була інформація про відмову України вступити до Північноатлантичного альянсу, яка давно втратила свою актуальність і висвітлювала позицію України ще часів правління В. Януковича.

З цього приводу український аналітик М. Вікулов доволі влучно відзначає дивну реакцію керівництва НАТО, незважаючи на активне бажання України поглиблювати співпрацю з організацією: «Але навіть це не примусило натівських функціонерів «помітити» те, про що Київ волає вголос з самого початку російської агресії. Існує інформація, що українські посадовці декілька разів просили очільників НАТО привести інформацію на сайті у відповідність до фактів. Але – все намарно» [1].

На думку відомого вітчизняного аналітика Д. Тимчука, таке обережне ставлення НАТО до намірів України є цілком зрозуміле, зважаючи на часту зміну зовнішньополітичних пріоритетів нашої держави: «Такі кульбіти змусили навіть найпослідовніших союзників України стати дуже обережними. І їх цілком можна зрозуміти. Не дивно, що західні бюрократи досі під будь-яким

приводом ухиляються від чітких оцінок і формальної фіксації нашого прогресу» [4].

Ситуація змінилася лише після офіційного листа Президента України П. Порошенка генеральному секретарю НАТО Є. Столтенбергу, а також офіційного візиту до Брюсселя віце-прем'єра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції І. Климпуш-Цинцадзе. Результатом цих дій української влади стало поширення на офіційному сайті НАТО інформації про Україну як державу, що задекларувала своє прагнення до членства в Північноатлантичному альянсі (отримання Україною статусу «аспірант НАТО») [8]. Однак різні оцінки цієї події у вітчизняному та зарубіжному експертних колах та в середовищі політиків вимагає більше комплексного та детального наукового аналізу перспектив членства України у НАТО.

Всіх експертів, які намагаються дати оцінку новому статусу України в НАТО, можна умовно розділити на дві категорії: оптимістів та скептиків. Серед останніх слід виокремити вітчизняного політолога і дипломата В. Філіпчука, який називає подію фейковою, адже вона ні про що не свідчить, та ніякого членства в НАТО, особливо, враховуючи цілий комплекс наявних перешкод на цьому шляху, не гарантує [7].

Схожу думку висловлює і відомий український дослідник К. Бондаренко, вважаючи подію дутою сенсацією, яка нічого не означає. Політолог рекомендує Україні, враховуючи тектонічні зміни в безпековій площині Європи та світу, робити акцент на власні сили, а не включати себе в чужі військові ігри [7].

Деяко менш негативно оцінює отримання Україною статусу аспіранта НАТО іншим відомий український дослідник В. Карасьов. На його думку, статус аспіранта – це своєрідний протокольно-символічний момент, підтримка курсу України на вступ в НАТО, яка реально не несе жодної загрози для Росії, адже для країни нічого не міняє. Водночас політолог зазначає, що для української влади це буде передвиборчою «фішкою» [7].

Схожу думку висловлює і директор Центру Балто-Чорноморських досліджень І. Верещук: «Це не означає нічого, крім чергового піару нашої влади, яка чомусь вирішила, що питання вступу в НАТО допоможе їй обрости новими прихильниками або ж вернути старих... Тому це чергова порція лапші, яку влада намагається розвішати на вуха своїх громадян, видавши констатацію факту на сайті НАТО за надзвичайний прогрес, а згодом – за величезну здійснену роботу» [7].

До когорти оптимістів слід віднести, в першу чергу, українську владу, представники якої, як правило, доволі позитивно та оптимістично оцінили згадані події та перспективи членства України в Альянсі. На думку правлячої еліти України, яка вбачає свою заслугу в отримання нашою державою статусу аспіранта НАТО, це є свідченням перемоги України та потенційно відкриває нам шлях до повноцінного членства в Альянсі. Наголошується на тому, що отримання статусу аспіранта є хоч і одним з перших, однак необхідних кроків на шляху до повноцінного членства, без яких неможливо розвивати повномасштабні відносини з НАТО [6].

На думку М. Вікулова, отримання статусу аспіранта НАТО не є для України проривом, воно лише констатує наявний стан справ. Однак цю подію не можна назвати й формальністю. На думку аналітика, це все ж констатація бажання Альянсу йти на зближення, хоч і повільне, з Україною [1].

З цією думкою погоджується й український аналітик Д. Попович, який окрім вищезгаданих аргументів до позитиву отримання Україною статусу аспіранта НАТО додає іміджевий ефект, який свідчить про продовження співпраці між Україною та Альянсом, незважаючи на наявні погрози (зокрема, з боку Угорщини) [3].

Позитивно оцінює отримання Україною статусу аспіранта НАТО й вітчизняний дослідник В. Трюхан. Він, зокрема, теж наголошує, що вищезгадана подія не є сенсацією та сама по собі не веде до кардинальних змін у відносинах НАТО-Україна. Водночас, аналітик вважає статус аспіранта для України певним заохоченням, підтвердженням важливості нашої держави для Альянсу. Крім того, на думку В. Трюхана, подія засвідчила, що НАТО не збирається йти на поступки Росії, сприймати всерйоз будь-які погрози з її сторони (дослідник не виключає, що рішення надати країні статус аспіранта НАТО не випадково відбулося після погроз з боку Росії на адресу країн Альянсу). Підсумовуючи, В. Трюхан отримання Україною статусу аспіранта НАТО називає як «... невеличкий, можливо навіть дрібний, але крок у вірному напрямі» [5].

Враховуючи той факт, що для повноцінного вступу в НАТО попереду ще дуже багато роботи, а також – необхідно врахувати численні об'єктивні фактори, погоджуємося з оцінкою перспектив членства українського аналітика Д. Поповича: «Таким чином, перспективи України стати членом НАТО або хоча б отримати ПДЧ в нинішній геополітичній реальності можна порівнювати з перспективами київського «Динамо» колись виграти Лігу чемпіонів. Теоретично можливо все, практично – є нюанси» [3].

Водночас важко не погодитися з позицією Д. Тимчука, який радить українцям не гадати, зможемо ми стати колись членом НАТО, чи ні, а намагатись виконати всі залежні від нас умови, необхідні для вступу в Альянс. «Раджу всім, хто небайдужий до ідеї вступу України в НАТО, сконцентруватися на контролі того, як виконують зобов'язання... З одного боку, буде менше пустого стрясування повітря. З іншого – відповідальні за проведення реформ і виконання конкретних завдань не зможуть прикритися загальними фразами» [4].

Підсумовуючи, хочемо наголосити, що отримання Україною статусу аспіранта НАТО є важливою подією, яка, однак, жодною мірою не гарантує нам членства в Альянсі. Для кінцевої мети необхідно як системне реформування України (і не тільки військового комплексу), так і вирішення численних зовнішніх проблем та обставин, які стоять на перешкоді членству України в НАТО. Водночас акцент потрібно робити на зміцненню власної могутності, адже це не тільки стримуватиме наших ворогів, але й робитиме нас більш привабливими в очах Північноатлантичного альянсу.

Література

1. Вікулов М. Аспірант НАТО: що означає новий статус України у відносинах з Альянсом [Електронний ресурс] / М. Вікулов. – Режим доступу: https://espreso.tv/article/2018/03/13/aspirant_nato_scho_oznachaye_novu_status_ukrayiny_u_vidnosynakh_z_alyansom
2. Галаджий Е. Україна – «аспірант» НАТО: наскільки ближче ми стали к Альянсу [Електронний ресурс] / Е. Галаджий. – Режим доступу: <https://kp.ua/politics/603142-ukrayna-aspurant-nato-naskolko-blyzhe-my-staly-k-alyansu>
3. Попович Д. Знову «аспірант»: чи стане Україна членом НАТО [Електронний ресурс] / Д. Попович // Слово і діло. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2018/03/13/kolonka/denys-popovych/polityka/znovu-aspirant-chy-stane-ukrayina-chlenom-nato>
4. Тимчук Д. У НАТО достатньо прибічників для прийому України в Альянс [Електронний ресурс] / Д. Тимчук. – Режим доступу: <http://na.mil.gov.ua/61621-oboronnyj-potentsial-ukrayiny-mozhna-porivnyaty-z-oboron-nym-potentsialom-usih-krayin-tsentralno-shidnoyi-yevropy-razom-uzuatyh>
5. Трюхан В. Україна – аспірант НАТО: рутинна чи перемога? [Електронний ресурс] / В. Трюхан. – Режим доступу: <http://izvestia.kiev.ua/blog/show/84370>
6. Україна — аспірант НАТО. Что это значит? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nakipelo.ua/ukraina-aspirant-nato-chto-eto-znachit/>
7. Что сие значит? Украина – первая в истории «страна-аспірант» в НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rian.com.ua/analytics/20180312/1033153817/Ukraine-istoriya-strana-aspirant-NATO.html>
8. North Atlantic Treaty Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_49212.htm

Вілюс Наталія

студентка гр. МВ-11

Національний університет «Львівська політехніка»

Науковий керівник: к. політ. н. Цебенко О.О.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УГОРСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН: ФАКТОР ЗАКАРПАТТЯ

На сьогодні на території Закарпаття проживає приблизно 150 тисяч етнічних угорців. В основному вони сконцентровані у таких районах, як Берегівський, Виноградівський, Мукачівський та Ужгородський. Досить часто з Угорщини звучать заклики до створення національної угорської автономії, що, звичайно ж, не відповідає українській Конституції. Інтереси угорської меншини на Закарпатті представляють певні політичні сили, котрі на місцевих виборах у 2015 році набрали більше 8%.

Як правило, угорська влада утримується від прямих заяв щодо територіальних претензій на Закарпаття, обмежуючись лише культурною,